

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ LỊCH SỬ ĐỊA LÝ

MÔN LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ 8

(Từ ngày 3/03/2025 đến ngày 8/03/2025)

CHƯƠNG 6. VIỆT NAM TỪ THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX

Bài 20. CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM (1858 – 1884)

A. LÝ THUYẾT

1. Thực dân Pháp xâm lược và cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của nhân dân Việt Nam giai đoạn 1858 - 1873

- Lấy cớ bảo vệ Thiên Chúa giáo, rạng sáng 1-9-1858, liên quân Pháp – Tây Ban Nha tấn công Đà Nẵng, bắt đầu cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam.

- Quân ta dưới sự chỉ huy của Nguyễn Tri Phương đã đẩy lùi nhiều cuộc tấn công của giặc.
- Tháng 2-1859, Pháp rút quân tại Đà Nẵng và ngày 17-2-1859, tấn công và chiếm Gia Định,

- 24-2-1861: Quân Pháp tấn công đại đồn Chí Hòa. thừa thắng chiếm Định Tường, Biên Hòa, Vĩnh Long.

- Tháng 6-1862, triều đình Huế kí Hiệp ước Nhâm Tuất với Pháp, tạm thời hòa hoãn nhưng phong trào kháng Pháp ở Nam Kỳ vẫn diễn ra sôi nổi với nhiều hình thức phong phú.

2. Thực dân Pháp mở rộng xâm lược ra cả nước và cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp của nhân dân Việt Nam giai đoạn 1873 – 1884

Bảng thống kê sự kiện chính trong giai đoạn 1873-1884

Thời gian	Sự kiện
1873	- Pháp đánh Hà Nội và Bắc Kỳ lần thứ nhất - Nhân dân ta anh dũng kháng cự. Nguyễn Tri Phương hy sinh - Trận Cầu Giấy lần thứ nhất. Gác-ni-ê tử trận.
1874	- Triều đình Huế kí Hiệp ước Giáp Tuất. Pháp rút quân khỏi Bắc Kỳ. - Sáu tỉnh Nam Kỳ thuộc về Pháp. - Khởi nghĩa Trần Tấn, Đặng Như Mai ở Nghệ - Tĩnh.
1882	- Pháp đánh Hà Nội và Bắc Kỳ lần thứ hai, chiếm Hà Nội và các tỉnh Bắc Kỳ. - Quân triều đình hầu như tan rã - Hoàng Diệu tự tử.
1883	- Trận Cầu giấy lần thứ 2. Ri-vi-e tử trận. - Pháp chiếm cửa biển Thuận An.

	- Triều đình kí Hiệp ước Hác-măng (8/1883) chính thức thừa nhận nền bảo hộ của Pháp ở Bắc Kỳ và Trung Kỳ.
1884	- Triều đình kí Hiệp ước Pa-tơ-nôt (6/1884) - Việt Nam trở thành nước thuộc địa nửa phong kiến.

B. LUYỆN TẬP, VẬN DỤNG

1. TRẮC NGHIỆM: khoanh tròn vào đáp án đúng nhất

Câu 1. Ngày 1/9/1858, ở Việt Nam đã diễn ra sự kiện gì quan trọng?

- A. Quân Pháp tấn công Bắc Kỳ lần thứ nhất.
- B. Quân Pháp tấn công thành Hà Nội lần thứ hai.
- C. Liên quân Pháp – Tây Ban Nha dàn trận trước cửa biển Đà Nẵng.
- D. Liên quân Pháp – Tây Ban Nha chính thức nổ súng xâm lược Việt Nam.

Câu 2. Duyên cớ để quân Pháp tiến hành xâm lược Việt Nam năm 1858 là gì?

- A. Bảo vệ đạo Gia – Tô trước sự khủng bố của nhà Nguyễn.
- B. Triều đình Nguyễn từ chối quốc thư của chính phủ Pháp.
- C. Triều Nguyễn trục xuất những người Pháp ở Việt Nam.
- D. Triều đình Huế “bế quan tỏa cảng” với Pháp.

Câu 3. Kế hoạch nào của Pháp bước đầu thất bại ở Bán đảo Sơn Trà?

- A. Vườn không nhà trồng.
- B. Đánh nhanh thắng nhanh.
- C. Đánh nhanh rút gọn.
- D. Đáp án khác.

Câu 4. Sau thất bại ở Đà Nẵng, Pháp chuyển quân vào?

- A. Đà Nẵng.
- B. Bình Định.
- C. Nam Kỳ.
- D. Bắc Kỳ.

Câu 5. Ai là người được phong làm “Bình Tây đại nguyên soái” trong cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân miền Đông Nam Kỳ?

- A. Nguyễn Trung Trực.
- B. Nguyễn Hữu Huân.
- C. Tôn Thất Thuyết.
- D. Trương Định.

Câu 6. “Bao giờ người Tây nhổ hết cỏ nước Nam thì mới hết người Nam đánh Tây” là câu nói của nhân vật lịch sử nào?

- A. Nguyễn Hữu Huân.
- B. Nguyễn Trung Trực.
- C. Phan Liêm.
- D. Phan Tôn.

2. VẬN DỤNG

Lập và hoàn thành bảng hệ thống (theo gợi ý phía sơ đồ phía dưới) về quá trình thực dân Pháp xâm lược Việt Nam và cuộc kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta (1858 - 1884):

Giai đoạn	Quá trình xâm lược của thực dân Pháp	Thái độ và đối sách của triều đình Huế	Thái độ và hành động của nhân dân	Kết quả, ý nghĩa
1858 đến 1873	- Tháng 9/1858, tấn công bán đảo Sơn Trà (Đà Nẵng)			- Bước đầu làm thất bại âm mưu đánh nhanh thắng nhanh của Pháp.
	- Tháng 2/1859, tấn công thành Gia Định.			- Kế hoạch đánh nhanh thắng nhanh của Pháp thất bại.
	- Đầu năm 1860, rút bớt lực lượng ở Gia Định để sẵn sàng cho các chiến trường khác			- Triều đình bỏ lỡ thời cơ đánh đuổi quân Pháp.
	- Đầu năm 1861, tấn công Đại đồn Chí Hòa, mở rộng đánh chiếm Gia Định.			- Pháp làm chủ được Gia Định.
	- Đầu năm 1862, lần lượt đánh chiếm các tỉnh Định Tường, Biên Hòa, Vĩnh Long			- Pháp chiếm được 3 tỉnh Đông Nam Kỳ và đảo Côn Lôn
	- Năm 1867, Pháp chiếm 3 tỉnh miền Tây Nam Kỳ.			- Pháp chiếm được 3 tỉnh Tây Nam Kỳ; củng cố bộ máy cai trị và chuẩn bị cho các bước xâm lược tiếp theo.

1873 đến 1884	- Cuối năm 1873, Pháp tấn công Bắc Kỳ lần thứ nhất			- Nhà Nguyễn công nhận 6 tỉnh Nam Kỳ thuộc Pháp. - Pháp có điều kiện gây dựng cơ sở để tiếp tục xâm lược.
	- Năm 1882, Pháp tấn công Bắc Kỳ lần thứ hai.			- Cuộc chiến đấu của nhân dân Bắc kỳ gây cho Pháp nhiều tổn thất.
	- Năm 1883, tấn công cửa biển Thuận An			- Thực dân Pháp cơ bản hoàn thành quá trình xâm lược VN.

C. DẶN DÒ

- HỌC SINH HỌC BÀI CŨ, ĐỌC TRƯỚC BÀI 14-PHẦN ĐỊA LÍ TRONG SGK

- HOÀN THÀNH BÀI TẬP VÀO PHIẾU HỌC TẬP

Mọi thắc mắc quý PHHS và học sinh vui lòng liên hệ:

GVBH: Thầy Nguyễn Ngọc Chính

SĐT: 0967293940